

FOAIE

пентрѣ

МШТЕ, ШІМЪ ШІ ЛІТЕРАТУРЪ.

№. 32.

Duminică 10. August.

1841.

Ф А Б Ъ Л Ъ.

Лікѣрічѣлші Віпера.

Сѣпт вѣтрѣн џежар одатъ, лп скорѣра лѣ шедѣа
џн віет мік, лікѣріч пачпк, каре лініџѣа іѣѣѣа.
Кѣ лѣмінаї фосфорікѣ лѣміна пе трекѣтор
Ел лпкѣпта ші пе фіаре, ші атомеле дпн свор.
Дар о віперѣ ч' атѣпѣѣа дпн тартар пар'кѣ вені,
Пе чеі вѣпї сѣї прѣпѣѣаскѣ, ка сѣ поатѣ ѣа domni,
Кѣ гѣраї чеа веніпатѣ пе віетѣл верте сѣрові,
Лл сѣѣрѣѣтѣ — ші 'п џѣрѣпѣ сѣ закѣ лл асѣѣрлі.
Тѣѣлпндѣсе кѣ тоартеа, віетѣл лікѣріч стріга:
Еѣ п'ам фѣкѣт рѣѣ, іа спѣне'мі віѣѣа'мі че те сѣпѣра?
Атѣпѣі віпера лї зісе, че зімѣнд лл аскѣлта:
Тѣ п'аї віпѣ, — дар тѣ тѣрѣрї; тѣ стрікѣ лѣміна та.

К. Р.

Т Р Е Н Ц Е.

(Ші ачестѣа чершіте).

Ла пої се афлѣ тѣлѣіме де тренџе
саѣ кѣт ле зік алџї сѣратѣе.

Ачі лпџелеџет тренџеле аѣелеа дпн
каре се фаче хѣртїа, пе ѣнде о фак, дар
пѣ прѣтѣгпndenї о фак. Апої Двоастрѣ
драџїї меї четїторї шїџї фоарте віне, кѣт-
кѣ хѣртїа есте іѣвітоаре де паче маї пре
сѣс де тоатѣ іѣѣа.

Лптр'ачѣѣа пе ла пої, орї пе ла вої,
орї ші пѣла амѣндої пѣ пентрѣ ачѣѣа сѣпѣт
атѣѣѣа тренџе, кѣ доар ам лптрѣѣѣнџа
атѣѣѣа фелїѣрї де пѣпѣѣѣ, пічі де кѣт пѣ;
пентрѣкѣ чїне ва кѣлѣторї чѣѣаш маї де-
пѣртїшор п' ачі пе колеа, пѣ пе ва да
де мпчѣпѣ, кѣткѣ тѣлѣі іѣѣїѣі патриѣѣі
саѣ наџїоналіѣї рѣтѣшїѣе а пѣѣїѣїѣ кѣрор
ерої, лпшї поартѣ кѣтѣшїле пѣспѣлатѣ

кѣ лѣнѣ дѣтрѣдѣ шѣ нѣ ле спалѣ, пен-
трѣ ка сѣпт маѣк сѣ нѣ се трендѣаскѣ,
шѣ нѣмаѣ кѣнд нѣ ле маѣ пот пѣрта де
трендѣроасе, атѣнчѣ се премецк шчл.

О воѣ преаскѣмпелор тренде! — Ја
ведѣдѣ пе ла сателе челеа шѣ пе ла орѣ-
мелеле кѣтаре, кѣт вѣѣдѣашѣ алеаргѣ дѣ-
пѣнѣнтеа жѣпѣнѣлѣ Исак челѣ вѣрѣвос, вѣл
кѣ вѣ лепенедѣ, алѣл кѣ шѣргарѣв, чела кѣ
о фадѣ де перѣнѣ, ѣста кѣ рокѣа нѣтмесѣ
шѣ челалалт кѣ . . . тодѣ дѣтрѣв сѣфлет:
нѣчѣ вѣл нѣ вѣне кѣ тѣпа гоалѣ шѣ тодѣ
капѣтѣ спре помѣнѣре дѣла жѣпѣнѣл кѣ-
те вѣ ипелаш де арапѣ.

Ла поѣ пентрѣ ачѣеа сѣпт мѣлте трен-
де, кѣ нѣ пе шѣм фолосѣ де еле. Кѣчѣ
нѣ пе шѣм фолосѣ? Ачѣаста есте о таѣнѣ.
Дестѣл кѣ де ам авѣа тот фелѣл де хѣр-
тѣе, мѣлтѣ шѣ вѣпѣ, ванѣ дѣкѣ ам авѣа
маѣ мѣлѣдѣ; нѣ кѣ доарѣ дѣн хѣртѣе сѣ фак
ванѣ — астфелѣв де фаврѣкѣ нѣ е дорѣтѣ —
чѣ кѣ пе хѣртѣе ам пѣтеа скрѣе кѣветѣн-
дѣѣ фрѣмоасе пентрѣ атѣдѣа ванѣ, пе карѣѣ
дѣрѣле стрѣѣне, дакѣ нѣам фѣ поѣ апа ле-
пешѣ, нѣ ѣар пѣтеа да одѣнѣоарѣ дѣн скѣмѣ
пентрѣ фелѣврѣмѣ де мѣрѣндѣшѣрѣ.

Де ам авѣа хѣртѣе мѣлтѣ шѣ вѣпѣ,
маѣ пѣнѣте де тоате ам дѣвѣдѣа кѣ тодѣѣ
а скрѣе, дѣпѣ ачѣаста нѣчѣ шѣ марѣ неам апѣ-
ка сѣ скрѣвѣлѣрѣм тодѣ де тот фелѣл, кѣт фак
дѣтре алѣѣ мѣлѣдѣ ачѣѣ жѣрналѣдѣѣ, кѣрора
еаѣ нѣ ле есте словод а скрѣе тоате, саѣ
кѣ аѣ воѣе а скрѣе преа мѣлте, шѣ фѣндѣлѣ
ле кроѣт форматѣл преа марѣ шѣ нѣтѣрѣѣ
преа дѣтот дешѣ, скрѣѣ пѣпѣл кѣнд се дѣн-
пѣе хѣртѣа. Хаѣ хаѣ, атѣнчѣ ар скрѣе дѣ-
мѣѣчѣѣ марѣ, ар скрѣе дѣрегѣторѣѣ, дѣвѣдѣ-
дѣѣ, сѣпѣлѣвтореселе ш. а. тодѣ шѣ тоате.
Атѣнчѣ, велѣ атѣнчѣ мѣлѣ де арѣтѣрѣ де

предѣрѣ, дѣндѣндѣрѣ де театрѣ, лѣсте де
мѣпкѣре, коптозѣрѣ де але кроѣторѣлор, вѣп-
зѣрѣ де кѣнѣ, де тѣтѣп, де кѣрѣдѣ, де вѣкс,
лаѣде шѣ рекѣмѣндѣдѣѣ, копсѣпѣдѣѣ де оѣ,
де вѣтѣ, лотѣрѣѣ ш. а. тоате ар фаче ачѣеа
че кам пе лѣтѣнѣе кам пе тѣрѣче нѣтѣм
а вѣтор лѣк, саѣ маѣ перѣмѣнѣе ѣам пѣ-
теа зѣче де окамдатѣ скрѣѣторѣе, мѣ-
каркѣ скрѣѣторѣѣ се нѣтмеск шѣ копѣзѣторѣѣ
де пе о хѣртѣе пе алта, шѣ фѣкѣторѣѣ де
кѣлѣндѣре, шѣ нотарѣѣ дѣла сате, шѣ традѣкѣто-
рѣѣ кѣрѣдѣлор фолосѣтоаре шѣ ачѣлор петрѣв-
нѣче, дѣн сѣжѣрѣнѣт скрѣѣторѣѣ се нѣтмеск шѣ
вѣн фелѣв де пѣсѣрѣ рѣре, карѣе де шѣ доарѣ
сѣар арѣта шѣ пе ла поѣ, пѣпѣл акѣта дѣ-
сѣ шѣѣ вѣне кѣ нѣ ле кѣпоащѣем нѣчѣ дѣн
пене нѣчѣ дѣн сѣвѣрат.

Оаре кѣнд вѣм авѣа хѣртѣе мѣлтѣ
шѣ вѣпѣ, авѣавѣом шѣ лѣтератѣрѣ? ачѣе-
ста есте алѣтѣ дѣтреварѣе. Дѣслѣгарѣеа а-
чѣестѣѣ прѣвѣлѣме се ащѣепѣтѣ дѣла чел
маѣ лѣтѣнат кап; дѣпѣ дѣпѣ ачѣаста тре-
вѣе сѣ ащѣепѣтѣм пѣпѣл дѣн вѣм афла, дѣа-
сѣвѣра пе пѣтѣжѣнт саѣ дѣн сѣпѣл пѣтѣжѣ-
тѣлѣѣ астѣпат, орѣ вѣнде, нѣмаѣ сѣл афлѣм.

Кѣнд вѣм авѣа хѣртѣе мѣлтѣ шѣ вѣ-
пѣ, атѣнчѣ доарѣ вѣм респѣнде шѣ чѣлор
карѣѣ пе трѣмѣт скрѣѣсорѣ? Акѣта деокам-
датѣ ар фѣ тѣрѣнѣе а поѣтѣ астфелѣв де жѣртѣ-
фѣ дѣла поѣ. Шѣ де алтѣмѣнтрѣлеа ла поѣ
а скрѣе о скрѣѣоаре есте дѣн сѣне о мѣпѣкѣ
дѣфрѣкошатѣ, де карѣе нѣмаѣ дѣн сѣлт пе
апѣкѣтѣм, адекѣ кѣнд авѣем лѣпѣсѣ де чева;
дар а респѣнде, а скрѣе респѣнѣлѣнд, а ре-
спѣнде скрѣѣнд, ох гроаза гроазелор, ох
тѣкѣлошѣа тѣкѣлошѣлор, ох амарѣ дѣре-
ре, ох невоѣа невоѣлор! Домпѣлѣ са-
ле кѣтаре скрѣѣ дѣн домпѣе нѣмаѣ домпѣе-
ще, дакѣ скрѣѣ вѣреодатѣ. Дѣшпѣелор

се волпъвекс фінд сіліці а скріе чева, — кѣте зн пѣтраріѡ доаѡ де ап се прегѣтеск. Кѣпоскѣціі, пріетініі, ла че съ маі скріе? кѣчі ѡціа нѣ іаѡ лѣкрѣ аша стріос. Ші аша ретѣн сінгѣр віедіі съ пліканціі кѣ жѣлвіле, саѡ кѣ інстѣнциіле, саѡ адекѡ чеваш маі ромѣнеце кѣ плѣнсоріле ші кѣ рѣгѣмінциіле лор, прекѣм ші зніі кредіторі че нѣ не маі ласѣ ѡп наче; ѡар съ нѣ вѣгѣм дін ачеастѣ пласѣ ші не пегѣдеторі, каріі ѡнкѣ сѣлпт осѣндіці а тот скріе ші а тот ѡпсемпа.

Ніце хѣртіе вѣпѣгѣтѣ нѣ преа клеіѣтѣ кѣ пете пегре ѡп лоптрѣ; зн кондеіѡ кѣ каре токпа акѣта не сковіръм піпа; ніце черпеалѣ де не фѣндѣл кѣлѣдріі стоарсѣ, ші де кѣнѣва нѣ пі саѡ ѡпѣтѣплат сѣ авем кѣлімѣрѣѡ, кѣрѣцім тѣкѣріле ші тѣрпѣм ѡп еле, саѡ де авем кѣлімѣрѣѡ, ѡар ѡскат, тѣрпѣм віп, оѡет саѡ ші апѣ, іаѣтѣ фѣрѣмоаса черпеалѣ; черіпіѡ, фѣрѣ каре нѣ се поате, — ка сѣ аіѡѣ че сѣрї ѡп окїі челѡі че дескїде скрісоареа, ѡп време де ліпсѣ лѣгѣм дін лѣдіца де скѣпнат, саѡ дакѣ де аїчі нѣ се поате, фрекѣм де ла пѣрете. Хѣртіа вѣпѣгѣтѣ, черпеала рошіоарѣ ші чїрїпіѡл аль фѣрѣмос, кѣм армопіазѣ тоате! Хѣртіа фінд аспрѣ, таре ла червіче, авїа о пѣтем ѡпдої спре а фаче зн паралеллограм фѣрѣмос, апої о фачем трапезоїд; деасѣпра пѣпем чеарѣ рошіе фѣкѣтѣ дін рѣшіпѣ кѣ терпентїн ші ѡп лок де діпвер кѣрѣмідѣ рошіе ѡп трѣпса; ачеаста кѣнд о ардем, сѣ ші ѡпнегреще де тѣпне; деасѣпра апѣсѣм іпелѣл де аѣр дакѣ ѡп авем, дакѣ нѣ, есте вѣп ші зн креїѣѣрапс, — трѣптім скрісоареа ла пошѣ сѣ теарѣ ѡп пѣтеле Домпѣлї;

ѡар аїчі чеара рошіе се фѣрѣпѣе фѣрѣ воіа кѣѣва, — апої чїне есте де віпѣ?

Даѣѣ вом авеа хѣртіе тѣлѣтѣ ші вѣпѣ, атѣпчі вом авеа ші жѣрпале фоарте тѣлѣте; ѡп тот діпѣтѣл чел пѣціп кѣте о сѣтѣ не тоатѣ зіоа політїченці; 200. де алте фелїзрі; вом авеа, газете вѣгѣрещѣ немѣнеціі, ромѣнеціі, гречещї, славонещї, сѣрѣвещї, вѣлгѣрещї, дігѣнеціі, жїдовещї, рѣшпечещї ші маі ціе Дѣмнезеѣ ѡп че лімѣ. ѡп газетеле ачестеа ѡптре алте тѣлѣте, вом четї фѣрѣмоаселе ѡпвѣдетѣрї креїѣнеціі че се фак прїп кѣрѣчѣте, вом четї статїсіка ші пѣртареа тѣралѣ а ро-вілор дін темпїді ші дін окїе, вом четї датѣрї історїче, кѣм не прїгонїм вїѣл не алѣл, кѣм дефѣтѣм че ар тревѣ сѣ лѣѣдѣм, кѣм спорїм ѡп екопотїа пѣмѣпѣтѣлї, ѡп еѡѣкаціе, ѡп літератѣрѣ, — ѡп еѣршіт вом скріе кѣте ѡп артїкол, ѡп трѣ каре кѣцетеле поастре вор фї ѡпвѣліге віне ші кѣлдішор ка сѣ нѣ рѣчеаскѣ ші ка алціі сѣ нѣ ле аѡле аша кѣрѣнд, кѣ зн кѣѣлпт, ка сѣ нѣ ведем маї де парте дескѣт пѣмаї пѣпѣ ла нас. Апої іаѣтѣ кѣ атѣпчі не вом асепѣна ачелѣі вѣрѣват, каре шаѣ бѣтѣт неѣаста, пентрѣкѣ преа ар-деа соареле.

Прїетїнілор! сѣ не ѡппѣлѣтѣм маї сѣс, аколо внде не аратѣ мїптеа, сѣфлетѣл ші ініма поастрѣ; сѣ не скѣтѣ рѣм дін ачест прав, сѣ не спѣлѣм де пороїѡ ші атѣпчі не вом фолосї маї віне де тренде.

ДЕСКРІПРѣ КАДРѣЛѣІ ѡПТѣІ ДІН ІСТОРІА МОЛДОВІІ

Евгенїа наїїлор, ка ші ачеа а фамї

лілор derazъ дін търірѣ стръмошілор, феріче де ачел че лі поате зрѣта, сѣѣ прін а сале сімдірі а сѣ аръта вреднік аї лор моцешіторі.

Ан кърсѣл політічеї сале фіінде аѣ взт ші Молдова ан днвекіме зіле стрълвчіте, а кърора пѣстраре ан адвчірѣ амінте, е-сте махндрія ші даторія фіенце кързіа Патріот.

Domnia лѣї Стефан ал шесіле, пентрѣ іроїзмѣл кѣ каре аѣ апърат пе крецінѣтате, пѣміт: чел маре, аѣ фост зп шір де фапте іроїче, кѣ атѣт маї вредніче де тіраре, кѣ кѣт ера нежисѣтпѣ-тоаре тіжлоачеле прін каре лѣѣ пѣтѣт дн-пліні днпротіва зпор дѣштанї атѣт де кѣмпліці, прекѣт аѣ фост Търчії, Полонії ші Ыгарії, карії, ан епоха ачел сѣ аѣла ан флорѣ пѣтерії лор. Dar асемене фапте пѣ ера пепѣтпчоасе пентрѣ ніще оа-менї ан адевър патріоці, карії, днтеме-інд віпеле лор чел партікѣлар асѣпра фе-річіреї търіреї Патріеї, пѣ аѣе німік маї преѣвос де кѣт пе іа, ші жертѣѣ алор лініще, авере ші віадѣ. Ачесте септемен-те аѣ фост ан ачѣ епохѣ атѣт де ов-щешї Молдовенілор, днкѣт ші фемеїле ера де асемене днсѣфледіте, прекѣт сѣ vede дін фапта Доамнеї Елѣне мѣма лѣї Стефан Водѣ, каре сѣ днфѣдошазѣ ан ачест Кадрѣ, ші спре а кързіа днцѣ-леціре vom да зрѣтѣоаре історікѣ лѣтѣрїре.

Сѣлтанѣл Баезет ал доїле, дѣпѣ че прін мѣлте вірвінце аѣ стрълвчіт пѣміле сѣѣ ан Асіа, Европа ші Африка, аѣ хотърѣт ан зрѣтѣ а сѣпѣне скіптрѣлѣї сѣѣ ші пе Молдова. Анплінірѣ ачестѣї маре план, асѣпра зпелї нації атѣт де вітезе, некѣтезінд днкредінца Генералілор сѣї, Бае-

зет днсѣш аѣ лѣат komanda чѣ де кѣпїте-ніе, ші аѣвторат де Влад, Domnѣл църїї Ромѣнешї, кѣ пѣтернікѣ арміе аѣ трекеѣт Дѣпърѣ, Прімѣвара анѣлѣї 1484.

Дѣпѣ зп кѣмпліт ші оморѣктор асалт аѣ лѣат Кіліа, де кърѣнд де Стефан зіді-тѣ, ші Четатѣ Альѣ (Акерманѣл) каре ера четѣдї апърѣтоаре марцінеї ші ліма-пѣрї де негод. Кърѣнд прін ачѣста плѣтірѣ Молдовенілор пе марѣ Нѣгрѣ ші кърсѣл днармат, че дін днвекіме Мол-довенїї фѣчѣ пѣп пе ла църѣтѣрїле Асіеї, Търчії шаѣ deskіс зп дрѣт ан лѣзптрѣл църїї, знде пѣпѣ атѣпче ан зѣдар черка-сѣ а рѣзѣвате.

Івїрѣ ші спорѣл зпѣї поѣ ші днфрї-кошат дѣштан, аѣ лѣдїт спаймѣ пін тоа-тѣ цара, ші Стефан, дѣпѣ сѣатѣл воерї-лор, аѣ хотърїт асѣ траѣе ла локѣрї стрѣм-те. Бѣтрїнії, фемеїле ші копїї саѣ адѣ-постїт кѣ але лор авѣдїї прін четѣдї ші кодрѣрї пестрѣѣтѣте, іар ла четатѣ Нѣм-цѣ саѣ ашезат фаміліа кѣ Doamna Еле-на, мѣма лѣї Стефан Водѣ, ші Мітропо-літѣл Теоктіст кѣ тоате одоарїле църїї, фїнд ачѣстѣ четате сокотїтѣ певірїтѣ, ші апъратѣ днкѣ де зп пѣтернік Гарнізон. Стефан днсѣш, кѣ арміа де кѣпїтеніе, аѣ апѣкат локѣрїле мѣтеноасе; кѣнд чете днпрѣщїете адѣчѣ дѣштанѣлѣї стрїкѣчѣне прін партніче ловїрї, ші стїрпѣ провіан-тѣл, ел ащепта дндемѣнатїк прїлеж де аї фаче о генералнікѣ бѣтѣліе.

Антрѣ ачесте Баезет, стрѣѣтѣнд дѣлзпгѣл Сїрегѣлѣї ші стїрпїнд тоате кѣ фок ші кѣ саїе, аѣ тѣѣърѣт апроапе де Роман лалокѣластѣѣ пѣміт Рѣзѣоенї, аїче ешїнд Стефан дін кодрѣрї, аѣ ловїт пе Търчії ла 26 Івліе. Бѣтѣліа аѣ фост крѣпѣтѣ фоар:

те, порокъл дѣлѣгат пѣ се кѣмпинѣ ла
пичі о парте. Дар мѣлѣимѣ споритоаре а
дѣштанѣлѣи, дѣсѣмѣлѣит де фѣнда а дѣсѣш
Сѣлтанѣлѣи, аѣ кѣдѣгат дѣ зрѣмѣ Тѣрчѣлор
дѣплѣнѣ вѣрѣнѣцѣ. Молдовенѣи саѣ дѣ-
фрѣнт дѣпѣ че аѣ перѣт марѣ пѣтѣр де
Боерѣи шѣ де останѣи, Стефан чѣ дѣтѣи
оаре невоѣт аѣ фост а фѣци дѣн кѣмпѣл
вѣтѣлѣиѣ, шѣ саѣ дѣдрѣнтат кѣтрѣ четатѣ
Нѣмѣцѣл. Кѣлѣторѣнд тоатѣ поапѣтѣ, Сте-
фан, кѣ алѣсѣ чѣтѣ, аѣ аѣѣсѣ дѣ фапѣл зѣ-
лѣи сѣнт зѣдѣрѣлѣ ачѣстѣи четѣдѣи шѣ аѣ по-
рѣнѣит а ѣсѣ дѣскѣде порѣдѣлѣ, дар мѣта
лѣи, пѣтрѣнѣсѣ де сѣмѣдѣрѣи ѣроѣче, вѣрдѣнѣче
де Елѣнѣи шѣ де Романѣи, неаѣѣптѣнд не
домѣл, фѣлѣл ѣѣ дѣн о асѣмѣне тѣкѣлошѣе,
мѣнѣтоаре стѣрпѣреѣ Патрѣиѣ, сѣ дѣмѣдо-
шазѣ не зѣдѣл четѣдѣи, шѣ, дѣмпѣдекѣл-
дѣи дѣтрарѣлѣ, ѣ ворѣѣѣ ачѣстѣе кѣвѣнте:
„Оаре кѣвѣнесѣ, сѣ те вѣд асѣтѣз дѣтѣр-
нат дѣн вѣтѣлѣиѣ фѣрѣ а фѣ вѣрѣитор! Ачѣ-
стаѣ дѣтѣиѣ оарѣ, о фѣлѣлѣ, кѣ пѣи дѣфѣн-
цат а теа пѣдѣѣде, зѣтатаѣ пѣмѣде тѣѣ де
вѣтѣз? фѣци де окѣи мѣиѣ, шѣ пѣ маѣ венѣ
де кѣт дѣсодѣт де вѣрѣнѣцѣ, маѣ дорѣтѣ
сѣнт а те веде морт, дѣкѣт ка сѣ цѣ се
дѣмпѣтѣ дѣрѣнт дѣфѣтаре, кѣ о фѣмѣеѣ
тѣѣ мѣнтѣит дѣла пѣре.“

Ачѣстѣе зѣсе, стрѣпѣнѣгѣнд ѣнѣма лѣи
Стефан, ѣ дѣѣѣнтѣ вѣтежѣи дѣзнѣдѣжѣвѣреѣ,
кѣ окѣи сѣкѣпѣошѣи фѣче оѣѣнѣлор сѣѣи зѣ
кѣвѣнт, шѣи дѣдѣтѣлѣ а сѣлѣла рѣшѣнѣлѣ дѣ
сѣнѣдѣлѣ дѣштанѣлѣи. Марѣнѣмѣиѣ мѣмѣи дѣ-
сѣфлѣтѣлѣлѣ не останѣи де поѣ кѣрѣж, дѣ цѣ-
рѣ де а лѣпта шѣ де а мѣрѣи пѣнтрѣ Патрѣиѣ!
Кѣлѣтева мѣи останѣи дѣн гарѣзонѣлѣ
четѣдѣи сѣ зѣнеск кѣ чѣта лѣи Стефан, ка-
ре сѣ шѣ порѣѣѣѣ маѣ ѣѣте дѣкѣт аѣ ве-

лѣт, дѣтѣрѣит фѣнд шѣ де зѣн корпос де
12,000 карѣи сѣкѣпасѣ де омор.

Кѣ ачѣстѣи Стефан пѣѣѣѣе пѣн кѣи
асѣкѣсѣе, шѣ а тѣра зѣ дѣпѣ вѣтѣлѣиѣ, аѣѣ-
ѣе поапѣтѣ ла сатѣл Нѣгрѣшѣи не рѣл Ал-
манѣл. Тѣрчѣи, дѣпѣ крѣпта лор вѣрѣнѣцѣ
сѣ дѣмпрѣшѣесѣ, парте рѣмѣнд дѣ тавѣ-
рѣ, парте прѣдѣнд тѣргѣрѣлѣ шѣ сатѣлѣ
де пѣн прѣѣтр. Атѣнѣче, Стефан неаѣѣ-
птат есѣ дѣн кодѣрѣи, фѣче зѣ аша пѣтерпѣк
атак асѣпра Тѣрчѣлор, дѣкѣт фѣрѣ аѣ лѣ-
са вѣреме де а сѣ дѣтрѣнѣи, дѣ дѣфѣрѣлѣѣ
шѣи алѣнѣгѣ. Нѣмѣтѣроасѣтѣ мѣлѣѣме пѣре де
савѣе, алѣта сѣ дѣлѣкѣкѣ дѣ Молдова шѣ дѣ
Сѣрет. Стефан, дѣпѣнѣнѣдѣсѣлѣ прѣн потѣчѣи
прѣнсе ла Васлѣѣлѣ калѣ Тѣрчѣлор фѣнѣиторѣ,
аѣч ѣ маѣ ловеѣѣѣ, овоарѣ тоате че кѣтѣзѣ
а ѣ сѣ дѣмпотрѣви, скапѣ де ровѣе мѣлѣѣ-
ѣе де крѣшѣнѣи, ѣа дѣдѣрѣнт мѣлѣте одоа-
ре рѣпѣте, дѣтре алѣтеле ѣа шѣ корѣл дѣ-
пѣрѣтѣск а лѣи Баѣазет, шѣ кѣдѣнѣгѣт мѣрѣ-
рѣ де а ведѣлѣ фѣнѣнд дѣпѣнѣтѣлѣ са не зѣн
Монарѣх, карѣлѣ фѣсѣсѣе пѣлѣлѣ атѣнѣче спаѣ-
та Европѣи шѣ Асѣиѣ, шѣ карѣлѣ, дѣсодѣт
де о мѣкѣ чѣтѣ, асѣтѣ датѣ сѣ сокотѣ порѣчѣт
а пѣтѣ сѣкѣпа тѣфѣер ла Адрианополи.

Сѣре адѣѣрѣлѣ аѣнѣте, валѣлѣ, вѣнде аѣ
зрѣмат вѣтѣлѣиѣ дѣтѣлѣ, шѣ вѣнде саѣ зѣчѣс
мѣлѣѣме де Молдовенѣи, саѣ пѣмѣит алѣлѣлѣ,
де ла оасѣлѣ челор зѣчѣшѣи, асѣпра кѣрѣора
саѣ зѣдѣт мѣлѣлѣстѣрѣлѣ Рѣзѣвоѣнѣи, карѣлѣ шѣ
асѣтѣлѣ есѣте монѣментѣлѣ Евлавѣиѣ шѣ а ѣро-
ѣзмѣлѣиѣ ачѣстѣлѣиѣ Домп немѣрѣитор.

Кадрѣл дѣмѣдошазѣлѣ сѣѣна сѣнт четѣ-
тѣлѣ Нѣмѣцѣл. Не зѣдѣрѣлѣ еѣ сѣтѣлѣ мѣта лѣи Сте-
фан арѣтѣндѣлѣ калѣлѣ мѣрѣрѣиѣ шѣ а мѣлѣтѣрѣиѣ,
сѣре дрѣптат сѣ веде Мѣтрополѣтѣлѣ, сѣре сѣтѣлѣ-
га а еѣ фѣлѣкѣ дѣтрѣстатѣлѣ, воерѣи шѣ оѣѣнѣи,

„Ан мижлоквѣ Кадрѣлѣ съ веде Стефан къларе, дѣвѣтъ дѣнъ векѣ костѣм Молдовенеск, кѣнд дѣпъ цѣрѣмѣнтѣл о-сташилор съѣ, кѣрнеще калѣл ла порпѣре пентрѣ каре вѣ вѣчѣтарѣ дѣ сѣтѣ, сѣнт зид есте чѣта де арканѣ педестрѣ ешицѣ дѣн четате, спре дрѣпта кълѣриѣ де кѣ-разирѣ стрѣинѣ пѣмѣцѣ Панцирѣ, че ера гвардиѣ шѣ а кѣрора комѣдант орѣндѣще маршѣл, спре стѣнга съ дѣмѣдоша-зѣ шѣ чѣта алѣсъ де Оценѣ ветеранѣ (векѣ) карѣ, пѣшинд дѣнаите, кѣ сълватѣче рѣк-пете, дѣгѣнд тѣпѣле спре цѣрѣмѣнтѣ шѣ дѣналѣ павѣзе, лѣпчѣ шѣ съкѣрѣ аменѣци-тоаре. Апроапе де ачестѣа съ вѣд доѣ плѣшѣ, карѣ де шѣ рѣцѣцѣ, съ рѣдикѣ де пе пѣтѣнт спре а терѣе ла поѣ примѣж-дѣи. Маѣ кѣ самѣ съ дѣсѣмѣнѣзѣ комѣ-дантѣл ачестѣи чѣте кѣ кѣчѣлѣ цѣркѣнѣ-скѣ, шѣ вѣ токан, а кѣрѣѣа ентѣзиѣзм съ паре дѣсѣфлѣцѣнд тоатѣ чѣта, цос зак-пожѣжѣи шѣ армѣле Оценѣлор.

„Ан депѣртаре съ веде пе талѣл рѣ-лѣ Нѣмѣцѣ о чѣтѣ де дѣшманѣ, ловѣндѣсъ кѣ чеѣ 12,000 Молдовенѣ венѣцѣ дѣ аѣв-тор, шѣ дѣнтре тѣпѣцѣ, Пѣонѣл (Чѣхлѣл) дѣпѣлѣнд спре позрѣ крѣщѣтѣл чел-стѣпкос.

Оригиналѣ ачестѣи Кадрѣ, алѣтѣвѣт дѣ Рома ла 1812. де Д. Ага Г. Асакѣ, саѣ зѣгрѣвѣт де вѣ вѣн зѣграв а Италиѣ, шѣ акѣм саѣ литографѣт аѣче де гѣвачѣл Дом-пѣл Г. Мѣлер. „Ан тот Кадрѣл домпѣзѣ адеврѣл, шѣ акѣѣа (фанта) рѣсѣфѣл вѣ-цѣ, фанта ачѣста цѣнтѣще асѣпра еѣ интѣ-ресѣл фѣѣще кѣрѣѣа ом ѣвѣтор де Патрѣи шѣ де тѣрѣре, шѣ маѣ кѣ самѣ але Мол-довенѣлор, карѣ, пѣн дрѣт де моѣенѣре съ

дѣпѣртѣщеск де пѣмѣрѣтоарѣ лавѣ а
Ироѣлѣ лор. Ага Г. Асакѣ.

М О Р А Л.

4.

„Шѣларѣ кѣ оаменѣи.

Мѣлте пот омѣлѣи лѣпѣи, пѣмаѣ омѣл-нѣ. Лѣѣ есте лѣтѣ дѣтѣ. Че дѣпѣсѣл пѣ-аре, есте ел. Нѣмѣк пе ачест пѣтѣнт е-сте фѣрѣ стѣпѣл, пѣчѣ дѣсѣш стѣпѣлѣ; пѣмѣк пѣ есте слобод, пѣчѣ дѣсѣш аерѣл (дѣл-поате лѣа). Аѣ пофѣтѣ ла о фѣоаре, ла о роѣ-дѣ; — грѣдѣна дѣ карѣ ачестѣ крѣск, е-сте а вѣѣ ом. Кавѣцѣ тѣ дѣцѣленѣчѣне, омѣл цѣо дѣ, саѣ картѣ, карѣ есте а лѣи.

Дакѣ ещѣ сърак, дѣ трѣвѣсск оаменѣ карѣи те тѣлѣѣаскѣ; дакѣ ещѣ богат, дѣ трѣвѣсск оаменѣ, кѣрора тѣ съ даѣ. Кѣчѣ саѣ де веѣ фѣлѣтѣнѣцѣи сѣнгѣратѣк дѣ-трѣн остров пѣстѣѣ, саѣ де те веѣ дѣсѣл-та сѣнгѣр дѣтрѣо ипѣтѣ пѣстѣе, пѣ веѣ фѣи порокос, дѣкѣ веѣ фѣи сѣнгѣр. Норокѣл тѣлѣ шѣ дѣ сѣнгѣрѣтате ал гѣсѣ трѣвѣе съдѣи фѣе сѣлѣнт, шѣ ачѣаста пѣ о поцѣ афѣла кѣнд-вреѣ тѣ. „Пѣцѣи сѣлѣт аленѣи“.

Ачѣеа че дѣ дѣ даѣ оаменѣи, трѣвѣе съ-плѣтѣщѣ кѣ ачѣеа, че тѣ аѣ, саѣ маѣ скѣмп, кѣ ачѣеа че тѣ ещѣ. Нѣчѣ прѣѣте-шѣгѣл пѣл веѣ авѣ дѣ дар. Фѣѣдекарѣ аре дѣ вѣаѣа са о зѣ копѣлѣрѣскѣ фѣр-тоасѣ, дѣ карѣ дѣпѣсѣл ка шѣ чеѣ дѣнтѣѣ а Раѣлѣѣи оаменѣ афѣл фѣрѣктѣрѣле пѣтѣн-тѣлѣи, шѣ ѣвѣрѣ фѣрѣ грѣжѣ шѣ остѣ-пѣлѣ. Трѣкѣтаѣ ачѣаста зѣ? дѣ веѣ слѣ-жѣ тѣ пѣнѣ шѣ ѣвѣрѣ дѣ сѣдорѣле фѣцѣи-тале. Сътѣпаѣ дар ипѣи, дѣкѣ врѣдѣ а

сечера інімі. Де нѣ поді довѣнді отѣл, кѣм
лї веі слѣжі? Де л поді довѣнді, че кезъшіе
чере порокѣл пентрѣ нѣдѣждѣ довѣндеі?
Мѣлте ам лпвѣдат поі лп скоалеле мічі, ші
лп челе лпналте: кѣм вѣллѣ стѣлеле не черіѣ,
каре віетъді се афлѣ лп челеалте пѣрці
а лѣмеі, кѣм сѣнт четъділе алкѣтвіте, ка-
ре поі пічі одатѣ нѣле vedem: лп сѣ кѣм
сѣнт оаменіі алкѣтвіді, каріі не
лпpressoарѣ, ші че кѣі калкѣ дѣп-
шіі, ачестѣ нѣ ле ам лпвѣдат.

Ноі лпвѣдѣм а алѣце родѣл вѣп,
ші де чел венінос а не фері; поі лпвѣ-
дѣм віетъділе домеспіче але лптревѣнѣца,
ші челе сѣлватіче а лпвѣлжі; поі лпвѣ-
дѣм кайі чеі інімоші аі лінгѣші, ші пре
чеі лепені аі піптепа; а лппота, ші а фа-
че подѣрі песте рѣжрі репезі. Лпсѣ кѣм
сѣ лптревѣнѣдѣм поі оаменіі вѣні, кѣм сѣ
не ферім де чеі рѣі, кѣм сѣ не лінгѣшім
ла чеі тѣреді, ші кѣм сѣ лндемпѣм не
чеі тѣкѣді, кѣм сѣ зідім подѣрі песте ві-
кленіа оаменілор рѣі, ші кѣм сѣ лппотѣм
песте алор патімі — ачестѣ нѣ ле прѣ
лпвѣдѣм. — Ыпі зік, ачеаста лпвадѣ не
от черкарѣ! Лпсѣ скоала черкѣріі се тѣр-
пене лп дптірім, ші тоартѣ нѣ не лп-
трѣвѣ че ам лпвѣдат лп віадѣ, еа аре
алте тѣіестріі ші алте лптревѣрі.

Тревање сѣ слѣжім отѣлї? кѣм сѣл
трактѣм? пѣтем сѣл лптревѣнѣдѣм? пѣ-
тем ал лпшела? сѣне лінгѣшім лѣі? Тѣ
поді пѣле мѣлте лптревѣрі де ачестѣ ші
тотѣш нѣ веі афла респѣнс ла еле. Ші
де веі фі тѣ чел маі лімпедѣ дѣх, ші чеа
маі віртѣоасѣ інімѣ, тот нѣ аі ші че е
дрепт? Ші аічеа е порокѣл, кѣчі нѣ еді
словод; кѣчі патѣра ші аѣ дат карактер
вѣлжд, саѣ аспрѣ, аплекѣрі, патімі, саѣ ці-

леаѣ лѣат ачестеа, каре ера сѣ те поарте
не ачестеа саѣ ачелеа кѣі ші сѣді крѣце
остенеала алецеріі. Дакѣ лпсѣ тѣ еді вѣл
дп чеі порокоші, стѣлѣл воеі ші лѣкрѣ-
рілор тале, атѣпчеа алѣце.

Сѣнт доаѣ кѣрѣрі каре дѣк ла оа-
мені: Тѣ тревање сѣ іѣвещі, саѣ сѣі вѣрѣді;
сѣі предѣещі, саѣ сѣі дефаміі, сѣ привещі
ла еі ка ла піце фіінде дѣмпезѣещі, саѣ ка
ла піце лѣкрѣрі. Маі есте лпкѣ вп дрѣм
ларг не каре лѣпѣдата мѣлціме се тѣрѣіе
ші фаче пѣлбере, де ачеаста те ферѣше.

Нѣ гѣнді кѣ еді іѣвіт дѣкѣ веі фі
плѣкѣт, кі дѣкѣ веі фі іѣвіт, веі плѣчеа. —
А плѣчеа поі алтора есте вѣшор, лпсѣ
грѣе есте аплѣчеа поаѣ алдіі. Аічеа есте
тѣіестріа а вѣвѣла кѣ оаменіі. Тѣ зічі:
еѣ зреск отѣл ачела, ел есте рѣѣ; ва нѣ,
ел есте волнав. Апоі нѣ лпгріжещі тѣ
де волнаві? мі нѣ сѣнт воалеле інімеі че-
ле маі прімеждіоасе? лпсѣ ел есте сло-
вод ші се поате лпдрепта! Креде лп
словозеніа та, дѣкѣ аі кѣраж а респѣнде
пентрѣ фаптеле тале, лпсѣ сѣ нѣ лпсар-
чіні не врепн слаѣ кѣ ачеаста поварѣ.
Ел есте вп тѣрват, вп стрікѣтор: Те
мірі тѣ лпкѣ де вѣпѣтатѣ лѣі Дѣмпезѣѣ
лп потоп, ші де лпцеленчішѣ патѣріі лп
кріеріі чеі маі де жос? Ел есте прост!
ел есте нѣмаі вп ом прост, лпсѣ чеа маі
лпцелѣпѣтѣ оаіе: Тревање се поарте лѣпѣ.
Ел есте песаціос, лптревѣнѣдѣлѣ спре
алтчева. Віда лпці дѣ фрѣктѣл сѣѣ, сте-
жѣрѣл вѣвѣра са; черѣтаі тѣ вреодатѣ де-
ла стежѣрі фрѣкт, ші дела віцѣ вѣвѣрѣ?
Ел нѣ аре пічі дѣх, пічі інімѣ, пічі вѣр-
тѣте, пічі дар; ел есте вп кал. Лпша-
лѣл дарѣ, лпсѣ сѣ нѣ грешещі. Ып врі-
аш есте нѣмаі де доѣрї аша де таре ка

Геце, ши ѿецекаре Геце есте жѣтѣтате de зріаш. О потривітѣ тѣсѣрѣ de пѣтері аѣ dat патѣра челор маі тѣлді оамені. Аічеа се десволтѣзѣ еле дп дѣх, колѣ дп віртѣте, ла зпѣл дп фрѣтсѣдѣтѣ, ла алтѣл дп сѣпѣтате. Фѣрѣ dar par се афлѣ чінева. Аѣсѣ дѣсѣл токмаі есте зпѣл дп ачеі парі, ел нѣ аре нічі дѣх, нічі інітѣ, нічі фрѣтсѣдѣтѣ, нічі авѣдїе. Ва авеа дарѣ зп стомах вѣп, ши сѣпт оамені, каріі вѣкѣрос аскѣлтѣ, кѣнд ле лавзі стомахѣл. Ши ачеста есте рѣѣ. Апоі атѣпчеа ва тѣпка ши бѣ маі пѣдїтел, лавдѣ кѣмпѣтѣл лѣі, фѣ дп лїпсѣ о віртѣте. Аѣсѣ еѣ нѣ врѣѣ, еѣ нѣ кѣтез амѣ лїнгѣші лѣі, лїнгѣшірѣ есте пѣкат. Ізѣвѣцел дарѣ. Ізвїрѣ есте о лїнгѣшіре, карѣ тѣтѣрор плаче, челор тарі, ка челор |нічі; копїлор, ка ши челор крескѣдї; челор вѣпї, ка ши челор рѣі; ізвїрѣ есте ши |лѣі Дѣтнезѣѣ плѣкѣтѣ.

Dr. Vasich.

KONDEİŞ L.

Kondeıřл есте трїмвїда прїн карѣ сѣнетѣл септїментелор поастре се поартѣ ла ініміле ачелѣ, каре пентрѣ пої de парте ват. Пѣтернікѣле кондеїř! Кѣнд сѣпѣрарѣ пентрѣ деспѣрдїрѣ дела ізвїдї асѣпра сѣфлетѣлї се лѣдѣще, кѣнд вѣкѣрїа дѣпѣ пѣртїніре дореще, ши нїмїнѣ нѣ есте аїчеа, каре се дппартѣ вѣкѣрїа, кѣнд соартѣ поартѣ дѣхѣл дп лавїрїнт ѣнде нѣ

маі сѣатѣл прїетенѣлї ешірѣ о кѣпоаще, атѣпчеа кѣргѣ дп тїне песїмдїторїѣле тѣдѣларїѣ а маі пѣзчеі віетѣдї дппѣчївїре, тѣпгѣїаре ши септїмент de дппѣртѣшіре.

Аѣсѣ іарѣш нѣтаі о трѣсѣрѣ дела тїне ши се ва дпвѣлзі сѣпцеле не шафотѣрї, ши вор кѣдѣ мїї de мїї не алтарїѣл славеї.

ПАТИКАРѢЛ (спїдїерѣл)

ші

БѢКѢТАРѢЛ.

Атѣндої лѣкрѣ спре цїнерѣ віедїї, вѣкѣтарѣл а хрѣпї, патїкарѣл а дїрѣце машїна трѣпѣскѣ. Че стрїкѣ вѣкѣтарѣл, аре а дїрѣце спедїерѣл. Апої ши кѣхпїа есте аша зп лѣкрѣторїѣ хемїческ, ка ши спедерїа. Бѣкѣтарѣл зппле трѣпѣл, спедїерѣл дп голѣще. Бѣкѣтарѣл лѣкрѣ дѣпѣ картѣ de вѣкѣтѣрїї, спедїерѣл дѣпѣ редетѣ. Бѣкѣтарѣл дпгрїжеще de кѣхпїа плѣкѣтѣ, спедїерѣл de чеа гредоасѣ. Ар ѿї віне сѣ дпвѣдѣ тодї вѣкѣтарїї хемїа, кѣчї атѣпчеа гѣрманїї ар тѣпка вѣкѣте маі сѣпѣтоасе.

Dr. Vasich.

ANEKDOTE.

Ўп нѣдїїѣ чїне нѣтеа не о дамѣ вѣтрѣпѣ пѣрѣреа: „Аѣцѣрѣл теѣ.“

„Ох“, зїсѣ матрона одатѣ, „еѣ нѣ сѣпт вреднїкѣ de ачест нѣте.“

„Ва вреднїкѣ“, респѣнсе чела, „кѣчї дпцѣрїї сѣпт челе дїптѣшї ши челе маі вѣтрѣпѣне фѣпѣтѣрї а лѣі Дѣтнезѣѣ.“